

Baba Kama Sources 64

נימוקי יוסף מסכת בבא קמא דף ו עמוד ב

גמ' מעולה שבנכסיו. שהרי חייב לשלם אף על גב דשור הנוגח אין שוה שיעור הניזק דבמועד כתיב שלם שלם שור תחת השור ולא כתיב שיפרע מגוף הנוגח:

ישיבה על קברו. ישיבה של חכמים לעסוק שם בתורה ואף על פי דתניא (ברכות יח א) לא יהלך אדם בבית הקברות ותפילין בראשו וס"ת בזרועו ויקרא בהן ויתפלל בהן משום לועג לרש היינו דעביד לנפשיה כאדם שקורא בתורה אבל היכא דקא עביד ליקרא דשיכבא כגון בני ישיבה לכבוד רבן ליכא משום לועג לרש. הרמ"ה ז"ל. וכתב הרא"ש ברחוק ארבע אמות דליכא לועג לרש:

חד אמר ג' וכו'. מ"ד ג' ימים הושיבו שם ישיבה משום דעיקר אבילות ג' ימים הוי דכמה מילי דאבל אסור בהן בתוך ג' ומותר לאחר ג' והיינו טעמא דמ"ד ז' ומ"ד ל' מפני חומרות שיש באלו הזמנים: הא דאינו מקבל שכר היינו דוקא במי שידע בו אבל אם אינו מכירו ואפשר שהוא הגון שכר יש לו שהרי לשם מצוה מכוין ועוד דאי לא תימא הכי אתה נועל דלת בפני כמה מהוגנים במקום שאינם נכרים ומעשה דרבי פרק השותפין (דף ח א) מסייע לן דהדר אמר יכנסו הכל. הרמ"ה ז"ל:

חלוצי כתף. שקרעו בגדיהן עד שהוציאו כתפיהם וזרועותיהם מכאן ומכאן מכאן ראייה לפרש"י ז"ל שפי' שחליצה האמורה באבל שיוציא כתפו מתוך קרע שלו: והלא לפני אחאב. ומאי רבותיה דחזקיה:

קיים לא אמרינן. אלא היכא דידיע מילתא דקיים כחזקיה מלך יהודה שהרביץ תורה בישראל כדאמרי' (סנהדרין דף צד א) שבדקו מדין ועד באר שבע ולא מצאו איש ואשה תינוק ותינוקת שלא היה בקי בטומאה וטהרה: קיים אמרינן לימד לא אמרינן. כלומר הא דאקדימו מעשה דידי לתלמוד דיכדו משום דמעשה עדיף דהא כי מנחינן ס"ת אקברא דגברא רבא קיים אמרי' לימד לא אמרינן:

הא למיגמר נפשיה. תלמוד עדיף שהתלמוד מביא לידי מעשה:

הא לאגמורי לאחרני. מעשה דידיה עדיף ומשום הכי מנח תפילין למה שהיה מעשה דידיה והדר מיגמר להו: סליקו להו ארבעה אבות

שיטה מקובצת מסכת בבא קמא דף יז עמוד א

שהתלמוד מביא לידי מעשה. פירש ר"י ז"ל אם כן מעשה גדול דמי נתלה במי קטן נתלה בגדול. וקשה לרבנו תם וכו' ככתוב בתוספות. לכן נראה לרבינו תם דאין הכי נמי דתלמוד גדול יותר ממעשה והכא פריך משום דאמרינן לימד לא אמרינן וכו'. ומשני הא למיגמר כלומר הא דאמרינן שהתלמוד מביא לידי מעשה היינו דאי אפשר לקיים אלא אם כן למד לעצמו אבל לאגמורי שמקיים המעשה אף כי לא למד לאחרים ולכך אמרינן קיים דהיינו לאגמורי לאחרים כי דבר גדול הוא יותר ממעשה ויותר מלומד הוא לעצמו. ויש מפרשים דשפיר גרסינן כפירוש רש"י ז"ל דהא דפשיט מהכא דתלמוד גדול היינו באדם שלא למד לפי הצורך וכו' ככתוב בתוספות בפרק קמא דקידושין. תלמיד הר"ר פרץ ז"ל.

תלמוד בבלי מסכת קידושין דף מ עמוד ב

וכבר היה רבי טרפון וזקנים מסובין בעלית בית נתזה בלוד, נשאלה שאילה זו בפניהם: תלמוד גדול או מעשה גדול? נענה רבי טרפון ואמר: מעשה גדול, נענה ר"ע ואמר: תלמוד גדול, נענו כולם ואמרו: תלמוד גדול, שהתלמוד מביא לידי מעשה. תניא, רבי יוסי אומר: גדול תלמוד - שקדם לחלה ארבעים שנה, לתרומות ולמעשרות - חמשים וארבע, לשמיטים - ששים ואחת, ליובלות - מאה ושלוש; מאה ושלוש? מאה וארבע הויין! קסבר: יובל מתחילתו הוא משמט. וכשם שהלימוד קודם למעשה, כך דינו קודם למעשה, כדבר המנוגא, דאמר רב המנוגא: אין תחילת דינו של אדם אלא על דברי תורה, שנאמר: פוטר מים ראשית מדון; וכשם שדינו קודם למעשה, כך שכרו קודם למעשה, שנאמר: ויתן להם ארצות גוים ועמל לאומים יירשו בעבור ישמרו חקיו ותורותיו ינצורו.

בית הבחירה (מאירי) מסכת בבא קמא דף יז עמוד א

מי שיש עליו מצוה ותלמוד תורה אם היה מצוה עוברת יקדים למצוה ואחר כך לתלמוד ואם היו ממצות שאין שעתן עוברת אם הוא צריך ללמוד יקדים לתלמוד שהתלמוד מיפה את המעשה ומשלימו והמצוה מהודרת יותר כשיוצאת מפי היודע ענינה ואם הוא מאותם היודעים ואינו צריך ללמוד אף על פי שרוצה ללמוד לאחרים אינו דוחה את המצוה בשביל למוד אחרים:

משנה מסכת אבות פרק ו משנה א

שנו חכמים בלשון המשנה ברוך שבחר בהם ובמשנתם: רבי מאיר אומר כל העוסק בתורה לשמה זוכה לדברים הרבה ולא עוד אלא שכל העולם כלו כדי הוא לו נקרא ריע אהוב אוהב את המקום אוהב את הבריות משמח את המקום משמח את הבריות ומלבשתו ענה ויראה ומכשרתו להיות צדיק וחסיד וישר ונאמן ומרחקתו מן החטא ומקרבתו לידי זכות ונהנין ממנו עצה ותושיה בינה וגבורה שנאמר לי עצה ותושיה אני בינה לי גבורה ונותנת לו מלכות וממשלה וחקור דין ומגלין לו רזי תורה ונעשה כמעין המתגבר וכנהר שאינו פוסק והוי צנוע וארך רוח ומוחל על עלבונו ומגדלתו ומרוממתו על כל המעשים:

ספר המצוות לרמב"ם מצות עשה ה

והמצוה החמישית היא שצונו לעבדו יתעלה וכבר נכפל צווי זה פעמים, אמר (משפטים כג כה) ועבדתם את י"י אלהיכם ואמר (ראה יג ה) ואותו תעבדו ואמר (ואתחנן ו יג) ואותו תעבוד ואמר (ס"פ עקב) ולעבדו. ואעפ"י שזה הצווי הוא גם כן מן הציוויים הכוללים כמו שביארנו בשרש הרביעי הנה יש בו יחוד שהוא צוה בתפילה. ולשון ספרי ולעבדו זו תפילה. ואמרו גם כן ולעבדו זה תלמוד. ובמשנתו של רבי אליעזר בנו של רבי יוסי הגלילי (פרש' יב עמ' רכח) אמרו מנין לעיקר תפילה בתוך המצות מהכא את י"י אלהיך תירא ואותו תעבוד. ואמרו (מדרש תנאים ממדרש הגדול פ' ראה) עבדהו בתורתו עבדהו במקדשו. כלומר ללכת שם להתפלל בו ונגדו כמו שבאר שלמה עליו השלום (מ"א ח דה"ב ו):